

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
------------------------------	----------------------	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy ósmej na rok szkolny 2024/2025

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
PIERWSZE PÓŁROCZE						
XXXI. 1 Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Uczeń charakteryzuje położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: —wymienia przynajmniej jednego z sojuszników Polski w przededniu II wojny światowej (np. Francję lub Wielką Brytanię). —wskazuje na mapie państwa graniczące z Polską w 1939 r.	Uczeń: — opisuje przyczyny trudnego położenia międzynarodowego Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej, np. zagrożenie ze strony Niemiec i ZSRR. — wymienia główne państwa, które podpisały pakt Ribbentrop-Mołotow i tłumaczy jego znaczenie dla Polski	Uczeń: — charakteryzuje sytuację polityczną Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej, uwzględniając politykę appeasementu i brak realnego wsparcia ze strony sojuszników.	Uczeń: —wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa i układy sojusznicze wpłynęły na los Polski we wrześniu 1939 r.	Uczeń: — przedstawia krytyczną ocenę decyzji politycznych i wojskowych podejmowanych przez władze Polski w przededniu wojny, uwzględniając dostępne opcje i ograniczenia. —porównuje politykę mocarstw wobec Polski
XXXI. 2 Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Uczeń omawia etapy i kluczowe wydarzenia wojny obronnej Polski, z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, wydarzeń i bitew w swoim regionie.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — potrafi wskazać daty agresji Niemiec (1 września 1939 r.) i ZSRR (17 września 1939 r.) na Polskę. —wymienia przynajmniej jedno kluczowe wydarzenie wojny obronnej Polski, np. obronę	Uczeń: — opisuje przebieg kluczowych etapów wojny obronnej Polski, wskazując na początkową fazę walk z Niemcami oraz późniejszy atak ZSRR. — wskazuje na mapie Warszawę i omawia jej znaczenie jako	Uczeń: — charakteryzuje przebieg wojny obronnej Polski, omawiając najważniejsze etapy i bitwy, np. obronę Westerplatte, bitwę nad Bzurą, oblężenie Warszawy i ostatnie starcia pod Kockiem.	Uczeń: — analizuje działania obronne Warszawy, w tym strategię dowódców, zaangażowanie ludności cywilnej oraz skutki oblężenia miasta. —omawia konsekwencje agresji	Uczeń: — przygotowuje prezentację lub szczegółowy raport na temat obrony Warszawy, uwzględniając udział ludności cywilnej, organizację obrony, oraz wpływ

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Westerplatte lub bitwę nad Bzurą. — wskazuje, że Warszawa była jednym z miast bronionych podczas wojny obronnej we wrześniu 1939 r.	centrum obrony we wrześniu 1939 r.	— opisuje obronę Warszawy, w tym główne działania militarne, np. bombardowania miasta i rolę ludności cywilnej.	ZSR z 17 września 1939 r. dla przebiegu wojny obronnej Polski, wskazując na zmianę sytuacji strategicznej	bombardowań na życie mieszkańców.
XXXI.3 Wojna obronna Polski we wrześniu 1939 r. Agresja Niemiec (1 września) i Związku Sowieckiego (17 września). Uczeń wymienia przykłady bohaterstwa Polaków, uwzględniając żołnierzy i ludność cywilną	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wskazuje przykład bohaterstwa żołnierzy, np. obronę Westerplatte. — wymienia przynajmniej jedno wydarzenie, w którym zaangażowana była ludność cywilna, np. obrona Warszawy.	Uczeń: — wymienia co najmniej dwóch znanych bohaterów wojny obronnej, np. majora Henryka Sucharskiego i Stefana Starzyńskiego. — opisuje krótko wybrany przykład bohaterstwa żołnierzy, np. obronę Wizny. — wskazuje przykład bohaterstwa ludności cywilnej	Uczeń: — przedstawia postać Stefana Starzyńskiego i jego rolę w obronie Warszawy, uwzględniając jego przemówienia i działania na rzecz obrony miasta	Uczeń: — analizuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy w różnych bitwach wojny obronnej 1939 r., takich jak obrona Westerplatte, bitwa pod Mokrzem i obrona Helu, oceniając ich znaczenie — przedstawia przykłady aktywności ludności cywilnej w obronie miast, takich jak Warszawa czy Lwów	Uczeń: — omawia rolę Stefana Starzyńskiego i innych cywilnych bohaterów w obronie Warszawy,
XXXII.1 II wojna światowa i jej etapy. Uczeń przedstawia oraz umiejscawia w czasie i przestrzeni przełomowe wydarzenia II wojny światowej	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy	— wskazać na osi czasu daty rozpoczęcia (1939 r.) i zakończenia (1945 r.) II wojny światowej. — wymienia przynajmniej jedno przełomowe wydarzenie militarne II	— opisuje krótko wybrane przełomowe wydarzenia militarne II wojny światowej, np. bitwę o Anglię i lądowanie w Normandii.	— przedstawia etapy II wojny światowej, takie jak kampania wrześniowa, wojna na Zachodzie, wojna na Pacyfiku i ofensywa aliancka,	— analizuje wpływ przełomowych wydarzeń militarnych na przebieg wojny, takich jak klęska Niemiec pod Stalingradem czy lądowanie w	— przygotowuje szczegółowy projekt lub prezentację przedstawiającą chronologię najważniejszych wydarzeń II wojny światowej z ich

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
(polityczne i militarne);	programowej w zakresie poniżej 30%.	wojny światowej, np. bitwę o Stalingrad. — wskazuje na mapie przynajmniej jedno miejsce kluczowego wydarzenia II wojny światowej, np. Normandię	— potrafi umiejscowić w czasie i przestrzeni kluczowe wydarzenia polityczne II wojny światowej, np. podpisanie paktu Ribbentrop-Mołotow. — wskazuje na mapie kluczowe miejsca związane z przebiegiem wojny, np. Stalingrad, Berlin, Pearl Harbo.	umiejscawiając je w czasie. — omawia znaczenie kluczowych wydarzeń militarnych, takich jak bitwa o Stalingrad, bitwa pod El Alamein i D-Day (lądowanie w Normandii)	Normandii, oraz ich konsekwencje dla dalszych działań wojennych. — wskazuje na mapie kluczowe fronty II wojny światowej i analizuje ich znaczenie w kontekście strategicznym, np. front wschodni, zachodni i afrykański	umiejscowieniem na mapie
XXXII.2 II wojna światowa i jej etapy. Uczeń charakteryzuje politykę Niemiec na terenach okupowanej Europy; przedstawia zagładę Żydów oraz Romów i eksterminację innych narodów; charakteryzuje postawy Polaków wobec Holokaustu.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwiazda Dawida, obóz zagłady	Uczeń: — przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów Zna datę powstania w getcie warszawskim Zna przyczyny i skutki powstania w getcie warszawskim — omawia bilans Holokaustu	Uczeń: — charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec — wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu — wyjaśnia, jakimi sposobami ludność obszarów okupowanych przez Niemców niosła pomoc Żydom	Uczeń: — zna datę konferencji w Wannsee (I 1942) — wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie — porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców — przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów	Uczeń: — omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów — ocenia postawy wobec Holokaustu
XXXII.3 II wojna światowa i jej etapy. Uczeń wyjaśnia przyczyny klęski państw osi.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w	Uczeń: — potrafi wymienić przynajmniej jedną ogólną przyczynę klęski	Uczeń: — wyjaśnia przyczyny klęski Niemiec, takie jak błędne decyzje	Uczeń: — opisuje przyczyny klęski państw Osi, takie jak otwarcie drugiego frontu w Europie,	Uczeń: — analizuje główne przyczyny klęski państw Osi, w tym błędy strategiczne,	Uczeń: — dokonuje analizy złożonych przyczyn klęski państw Osi, uwzględniając zarówno

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	państw Osi, np. błędy strategiczne. —wymienia przynajmniej jedno ważne wydarzenie, które przyczyniło się do klęski państw Osi, np. bitwę o Stalingrad.	strategiczne Hitlera, np. atak na ZSRR. —wymienia i krótko opisuje znaczenie kluczowych bitew, które wpłynęły na klęskę państw Osi, np. bitwy pod Stalingradem i pod El Alamein.	błędne decyzje strategiczne (np. wojna na dwa fronty), oraz rola ZSRR i USA w osłabieniu Niemiec. —omawia wpływ przewagi technologicznej i logistycznej Aliantów, np. zaawansowane technologie wojskowe, transport i dostawy materiałowe, na osłabienie państw Osi.	nadmierne rozciągnięcie linii frontu, utratę kluczowych sojuszników i skutki blokad ekonomicznych. — ocenia rolę politycznych i gospodarczych słabości państw Osi, takich jak brak surowców, niezdolność do szybkiej odbudowy sił zbrojnych oraz niezadowolenie społeczne.	aspekty militarne, gospodarcze, jak i polityczne, np. koalicję państw alianckich, propagandę i morale wojsk
XXXII.4 II wojna światowa i jej etapy. Uczeń wymienia główne decyzje konferencji Wielkiej Trójki (Teheran, Jałta, Poczdam).	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — potrafi wymienić przynajmniej jedną konferencję Wielkiej Trójki, np. konferencję w Jałcie. — zna przynajmniej jedną główną decyzję podjętą na którejś z konferencji, np. ustalenie podziału Niemiec na strefy okupacyjne. — wskazuje, że w konferencjach Wielkiej Trójki uczestniczyli przywódcy USA,	Uczeń: — wymienia wszystkie trzy konferencje Wielkiej Trójki: Teheran, Jałta, Poczdam. —opisuje krótko jedną główną decyzję każdej z konferencji, np. plan otwarcia drugiego frontu w Europie ustalony w Teheranie. — wskazuje, że głównym celem konferencji było ustalenie strategii wojennej i powojennego ładu.	Uczeń: — przedstawia główne decyzje konferencji teherańskiej, takie jak plan otwarcia drugiego frontu w Normandii oraz podział wpływów w Europie Wschodniej. —omawia decyzje konferencji jałtańskiej, takie jak podział Niemiec na strefy okupacyjne i uzgodnienia dotyczące utworzenia ONZ. —wymienia decyzje podjęte na konferencji poczdamskiej, w tym	Uczeń: — omawia zmiany w stosunkach między przywódcami aliantów w czasie kolejnych konferencji i wyjaśnia, jak wpływały one na podejmowane decyzje, np. różnice między Jałtą a Poczdamem. — ocenia konsekwencje decyzji konferencji dla Polski, w tym ustalenie nowych granic i utratę Kresów Wschodnich na rzecz ZSRR.	Uczeń: — porównuje decyzje podjęte na każdej z konferencji, oceniając ich długoterminowe skutki, w tym narastanie napięć między ZSRR a państwami zachodnimi, które doprowadziły do zimnej wojny

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Wielkiej Brytanii i ZSRR.		ostateczny podział Niemiec i Berlina oraz ustalenie granic Polski na Odrze i Nysie Łużyckiej.		
XXXII.5 II wojna światowa i jej etapy. Uczeń przedstawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, w tym problem zmiany granic i przesiedleń ludności.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — potrafi wymienić przynajmniej jeden bezpośredni skutek II wojny światowej, np. zniszczenia wojenne. — wskazuje, że po wojnie doszło do zmian granic w Europie, np. przesunięcia granic Polski na zachód. — potrafi wymienić przynajmniej jeden przykład przesiedleń ludności po II wojnie światowej, np. wysiedlenie Niemców z terenów przyłączonych do Polski	Uczeń: — Opisuje podstawowe bezpośrednie skutki II wojny światowej, takie jak zmiany terytorialne, zniszczenia gospodarcze i straty ludzkie. — wskazuje, jakie zmiany granic dotknęły Polskę, w tym przesunięcie granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej oraz utratę Kresów Wschodnich.	Uczeń: — omawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, takie jak podział Niemiec, zniszczenia miast i infrastruktury oraz śmierć milionów ludzi. — wyjaśnia zmiany granic w Europie po II wojnie światowej — przedstawia skalę przesiedleń ludności po II wojnie światowej, omawiając, jak zmiany granic wpłynęły na migracje, np. przesiedlenia ludności	Uczeń: — analizuje bezpośrednie skutki wojny, takie jak zmiany polityczne, powstanie stref wpływów w Europie i narodziny zimnej wojny. — omawia wpływ zmian granic na życie codzienne ludności, np. trudności w adaptacji przesiedleńców na Ziemiach Odzyskanych oraz straty kulturowe i materialne na Kresach.	Uczeń: — dokonuje analizy bezpośrednich skutków II wojny światowej, uwzględniając konsekwencje zmian granic, przesiedleń i wpływu wojny na układ sił w Europie i na świecie
XXXIII.1 Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń porównuje założenia i metody polityki niemieckiej i sowieckiej w okupowanej Polsce;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB” — zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V 1940) — przedstawia cele	Uczeń: — wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS	Uczeń: — zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939) — podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawiak — identyfikuje postać Hansa Franka	Uczeń: — porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
------------------------------	----------------------	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

		deportacji Polaków w głąb ZSRS	– charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej	– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją	
XXXIII. 2 Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich – zarówno tych o wymiarze ogólnokrajowym (np. zbrodni katyńska, Auschwitz-Birkenau), jak i regionalnym (np. Palmiry, kaźń profesorów lwowskich, Zamojszczyzna);	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wymienia przynajmniej jeden przykład zbrodni niemieckiej i jeden przykład zbrodni sowieckiej o wymiarze ogólnokrajowym (np. Auschwitz-Birkenau, zbrodni katyńska). — wskazuje na mapie miejsce przynajmniej jednej zbrodni niemieckiej i sowieckiej (np. Katynia lub Auschwitz).	Uczeń: — wymienia przykłady zbrodni niemieckich i sowieckich, w tym jedną o wymiarze ogólnokrajowym i jedną regionalną (np. Palmiry, kaźń profesorów lwowskich). — wyjaśnia podstawowe okoliczności jednej zbrodni (np. kto był sprawcą i kto był ofiarą).	Uczeń: — wyjaśnia różnice i podobieństwa okupacją niemiecką a sowiecką,, wskazując na ich skutki dla ludności polskiej — wskazuje na mapie i opisuje przynajmniej jedną zbrodnię niemiecką i sowiecką i w kontekście historycznym.	Uczeń: — wyjaśnia kontekst historyczny okupacji niemieckiej i sowieckiej przedstawiając skutki społeczne i polityczne dla Polski i regionu.	Uczeń: — opisuje i analizuje okupację niemiecką i sowiecką w tym przykłady zarówno ogólnokrajowe, jak i regionalne (np. Auschwitz-Birkenau, zbrodni katyńska, Palmiry, Zamojszczyzna, kaźń profesorów lwowskich).

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
XXXIII.3 Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń wyjaśnia przyczyny i znaczenie konfliktu polsko-ukraińskiego, w tym ludobójstwa ludności polskiej na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wskazuje na mapie regiony, w których dochodziło do konfliktów polsko-ukraińskich (Wołyń, Małopolska Wschodnia). — wymienia strony konfliktu (Polacy i Ukraińcy) oraz zna nazwy kluczowych organizacji (np. UPA). — krótko opisuje, co wydarzyło się na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej w kontekście ludobójstwa	Uczeń: — wyjaśnia ogólne przyczyny konfliktu polsko-ukraińskiego, w tym napięcia narodowościowe i polityczne. — wymienia podstawowe skutki konfliktu dla ludności polskiej, zwłaszcza zbrodnie dokonywane przez UPA na Wołyniu	Uczeń: — opisuje przyczyny konfliktu polsko-ukraińskiego, uwzględniając kontekst historyczny i polityczny, w tym wpływ II wojny światowej. — omawia przebieg ludobójstwa na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej, wskazując na konkretne wydarzenia (np. masakry w poszczególnych wsiach).	Uczeń: — analizuje przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego, wskazując na rolę i działania UPA oraz polskiego podziemia — wyjaśnia znaczenie konfliktu polsko-ukraińskiego i ludobójstwa dla historii Polski oraz stosunków międzynarodowych.	Uczeń: — ocenia wpływ ludobójstwa na Wołyniu na współczesną pamięć historyczną oraz relacje obu narodów.
XXXIII.4 Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń charakteryzuje polityczną i militarną działalność polskiego państwa podziemnego, w tym formy oporu wobec okupantów;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi — zna datę powstania AK (II 1942)	Uczeń: — wskazuje na mapie rejony najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki — przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego — wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ/AK	Uczeń: — wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego — wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa — zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutscherę (II 1944)	Uczeń: — charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala — wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
XXXIII. 5 Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką. Uczeń wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego oraz ocenia postawę aliantów zachodnich i Związku Sowieckiego wobec powstania.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, rzuty – zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)	Uczeń: – przedstawia założenia planu „Burza” – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego	Uczeń: – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama” – zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego	Uczeń: – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego
XXXIV.1 Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń przedstawia okoliczności powstania i omawia działalność rządu Rzeczypospolitej Polskiej na wychodźstwie.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie	Uczeń: – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS armii Andersa	Uczeń: – zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943) – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla	Uczeń: – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
------------------------------	----------------------	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

					Polaków w kraju i na uchodźstwie	
XXXIV.2 Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń umiejscawia w czasie i przestrzeni działania polskich formacji na różnych frontach i obszarach toczącej się wojny.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wymienia co najmniej jedną polską formację wojskową biorącą udział w walkach na różnych frontach II wojny światowej (np. Armia Andersa, 1 Dywizja Pancerna generała Maczka). — wskazuje na mapie na mapie jeden z głównych frontów, na którym walczyły polskie siły zbrojne (np. front zachodni). — umiejscawia w czasie wybrane działania polskich formacji, np. walkę pod Monte Cassino lub Bitwę o Anglię.	Uczeń: — wymienia przynajmniej dwa główne obszary działań polskich sił zbrojnych w czasie II wojny światowej (np. front zachodni, front wschodni). — krótko opisuje rolę jednej z polskich formacji (np. Armii Krajowej w okupowanej Polsce). — umiejscawia w czasie i przestrzeni przynajmniej dwa istotne wydarzenia z udziałem polskich formacji	—	Uczeń: — omawia rolę i działania głównych polskich formacji wojskowych na różnych frontach II wojny światowej, wskazując na ich znaczenie i osiągnięcia (np. sukcesy 1 Dywizji Pancernej gen. Maczka we Francji i Holandii). — umiejscawia w czasie i przestrzeni kluczowe operacje wojskowe z udziałem Polaków, przedstawiając ich znaczenie dla przebiegu wojny (np. wyzwolenie Bolonii przez 2 Korpus Polski).	Uczeń: — wyjaśnia, jakie były konsekwencje udziału Polaków w działaniach wojennych na różnych frontach dla sprawy polskiej po zakończeniu wojny
XXXIV.3 Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń przedstawia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy	Uczeń: — wymienia główne mocarstwa, które miały wpływ na sprawę polską w czasie II wojny światowej (ZSRR, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone).	Uczeń: — opisuje stanowisko ZSRR, Wielkiej Brytanii i USA wobec Polski w czasie wojny (np. okupacja wschodnich ziem polskich przez ZSRR).	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie i skutki postanowień konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie dla sprawy polskiej, w tym kwestię zmian granic.	Uczeń: — wyjaśnia, jak decyzje mocarstw wpłynęły na przyszłość Polski po zakończeniu wojny, m.in. ustanowienie strefy wpływów ZSRR.	Uczeń: — ocenia decyzje podjęte podczas konferencji (Teheran, Jałta, Poczdam) i ich długoterminowe skutki dla Polski i jej suwerenności.

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	programowej w zakresie poniżej 30%.	— wskazuje na mapie kraje, które brały udział w ustalaniu losów Polski (np. konferencje w Teheranie, Jałcie)	—wymienia główne postanowienia konferencji w Teheranie, Jałcie lub Poczdamie dotyczące Polski. —wskazuje na mapie zmiany granic Polski ustalone podczas II wojny światowej.	— omawia politykę ZSRR wobec Polski, w tym aneksję wschodnich ziem i uznanie rządu komunistycznego w Lublinie.		— analizuje politykę mocarstw wobec Polski, uwzględniając wpływ wydarzeń międzynarodowych (np. roli Powstania Warszawskiego w decyzjach aliantów).
XXXV.1. Świat po II wojnie światowej. Uczeń charakteryzuje bezpośrednie skutki II wojny światowej, wyróżniając następstwa polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948),	Uczeń: – identyfikuje postacie: George’a Marshalla – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja	Uczeń: – ocenia znaczenie powstania ONZ
XXXV.2. Świat po II wojnie światowej. Uczeń wyjaśnia przyczyny rozpadu koalicji antyhitlerowskiej oraz opisuje początki zimnej wojny.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą;	Uczeń: – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni	Uczeń: – zna daty: powstania RFN i NRD (1949), – wyjaśnia, czym była zimna wojna– wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego	Uczeń: – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich	Uczeń: – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego	– Uczeń: wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie – ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
------------------------------	----------------------	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

	- uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.					
XXXV.3 Świat po II wojnie światowej. Uczeń wskazuje na mapie państwa NATO i Układu Warszawskiego, charakteryzując oba bloki polityczno-wojskowe;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wymienia przynajmniej jedno państwo należące do NATO i jedno państwo należące do Układu Warszawskiego. — wskazuje na mapie przynajmniej dwa państwa członkowskie NATO i Układu Warszawskiego. — przedstawia NATO jako blok państw zachodnich, Układ Warszawski jako blok wschodni)	Uczeń: — wskazuje na mapie główne państwa członkowskie obu bloków (np. USA, ZSRR, Polska, Wielka Brytania). — charakteryzuje podstawowe cele i zadania NATO i Układu Warszawskiego, wymieniając różnice w ich działalności.	Uczeń: — opisuje główne zadania i cele NATO oraz Układu Warszawskiego, wskazując na kontekst zimnej wojny. — omawia różnice w funkcjonowaniu obu bloków polityczno-wojskowych, podkreślając ich znaczenie w kontekście globalnym (np. zasada obrony zbiorowej w NATO, podporządkowanie ZSRR w Układzie Warszawskim).	Uczeń: — wskazuje na mapie wszystkie państwa członkowskie NATO i Układu Warszawskiego z uwzględnieniem zmian w czasie (np. przyłączenie Niemiec Zachodnich do NATO). — analizuje znaczenie obu bloków w kontekście zimnej wojny, opisując wyścig zbrojeń, kryzysy międzynarodowe i wpływ na politykę światową	Uczeń: — przedstawia zmiany w składzie NATO i Układu Warszawskiego na przestrzeni lat, wyjaśniając przyczyny tych zmian oraz ich konsekwencje polityczne i wojskowe
XXXV.4 Świat po II wojnie światowej. Uczeń charakteryzuje politykę ZSRR wobec państw bloku wschodniego na przykładzie interwencji zbrojnych na Węgrzech i Czechosłowacji.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wskazuje na mapie Węgry i Czechosłowację jako państwa należące do bloku wschodniego. — wymienia podstawowe fakty dotyczące interwencji ZSRR na Węgrzech w 1956 roku i w	Uczeń: — krótko opisuje przebieg interwencji zbrojnych ZSRR na Węgrzech i w Czechosłowacji, wskazując na główne wydarzenia i daty. — wyjaśnia, dlaczego ZSRR interweniowało zbrojnie w tych	Uczeń: — wymienia skutki interwencji na Węgrzech i w Czechosłowacji dla tych krajów (np. represje wobec opozycji, przywrócenie rządów proradzieckich)	Uczeń: — ocenia skutki interwencji ZSRR dla Węgier i Czechosłowacji, porównując ich wpływ na życie polityczne, społeczne i gospodarcze tych państw.	Uczeń: — analizuje i porównuje interwencje zbrojne ZSRR na Węgrzech i w Czechosłowacji, wskazując na podobieństwa i różnice w działaniach ZSRR oraz reakcjach

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Czechosłowacji w 1968 roku (np. rok, miejsce wydarzeń)	państwach, wskazując na ogólne przyczyny polityczne (np. próba utrzymania wpływów, tłumienie ruchów antykomunistycznych).		— omawia reakcje międzynarodowe na interwencje ZSRR, w tym stanowiska państw zachodnich i wpływ na stosunki międzynarodowe.	społeczeństw tych krajów.
XXXV.5 Świat po II wojnie światowej. Uczeń opisuje przyczyny i ocenia następstwa procesów dekolonizacyjnych;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — potrafi wymienić przynajmniej jedną przyczynę dekolonizacji, np. osłabienie państw kolonialnych po II wojnie światowej. — wie, że dekolonizacja doprowadziła do uzyskania niepodległości przez wiele krajów w Afryce i Azji. — potrafi wskazać na mapie przykładowe kraje, które uzyskały niepodległość po II wojnie światowej.	Uczeń: — opisuje kilka przyczyn dekolonizacji, takich jak osłabienie państw europejskich po wojnie, wzrost ruchów niepodległościowych w koloniach oraz wpływ ZSRR i USA wspierających procesy dekolonizacyjne. — wymienia przynajmniej dwa kraje, które uzyskały niepodległość w wyniku dekolonizacji, np. Indie (1947) i Algierię (1962). — wyjaśnia, że dekolonizacja miała zarówno pozytywne (uzyskanie niepodległości), jak i negatywne (konflikty etniczne, niestabilność	Uczeń: — omawia procesy dekolonizacyjne w różnych częściach świata, np. w Afryce i Azji, i wskazuje ich przebieg oraz kluczowe wydarzenia, takie jak uzyskanie niepodległości przez Indie czy powstania przeciwko Francuzom w Algierii. — ocenia następstwa dekolonizacji, takie jak rozwój nowych państw, konflikty wewnętrzne oraz zmiany gospodarcze i społeczne w byłych koloniach.	Uczeń: — analizuje przyczyny dekolonizacji, uwzględniając różnorodne czynniki polityczne, społeczne i ekonomiczne, w tym wpływ ruchów niepodległościowych i polityki mocarstw. — ocenia skutki dekolonizacji, rozważając zarówno pozytywne aspekty, jak rozwój suwerenności narodowej, jak i negatywne, takie jak problemy gospodarcze, konflikty etniczne i polityczne w nowo powstałych państwach. — omawia rolę i stanowisko mocarstw, takich jak USA i ZSRR, w procesach dekolonizacyjnych oraz	Uczeń: — dokonuje analizy procesów dekolonizacyjnych, porównując różne podejścia do dekolonizacji w poszczególnych krajach. — ocenia wpływ dekolonizacji na globalne układy polityczne, w tym na tworzenie się ruchu państw niezaangażowanych. — analizuje współczesne następstwa dekolonizacji, takie jak problemy gospodarcze, konflikty zbrojne czy wyzwania związane z budową państwowości i demokratyzacją w byłych koloniach.

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
------------------------------	----------------------	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

			polityczna) następstwa.		wpływ tych procesów na zimnowojenną rywalizację.	
XXXV. 6 Świat po II wojnie światowej. Uczeń charakteryzuje konflikty doby zimnej wojny, na dwóch wybranych przykładach;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wymienia dwa wybrane konflikty doby zimnej wojny (np. kryzys kubański, wojna w Wietnamie). — wskazuje na mapie kraje związane z wybranymi konfliktami (np. Wietnam, Kuba, USA). — podaje daty związane z wybranymi konfliktami (np. rok kryzysu kubańskiego – 1962, okres wojny w Wietnamie).	Uczeń: — opisuje przyczyny wybranych konfliktów zimnej wojny (np. ekspansja komunizmu, walka o wpływy między USA a ZSRR). — wymienia główne skutki wybranych konfliktów (np. zakończenie kryzysu kubańskiego bez wojny, podział Wietnamu i zjednoczenie pod rządami komunistów).	Uczeń: —przedstawia podstawowe fakty dotyczące przebiegu wybranych konfliktów (np. blokada morskiej Kuby przez USA, amerykańskie interwencje w Wietnamie). — omawia skutki konfliktów, zarówno bezpośrednio (dla krajów uczestniczących), jak i długofalowe (np. wpływ wojny w Wietnamie na społeczeństwo amerykańskie)	Uczeń: — omawia reakcje międzynarodowe na wybrane konflikty, w tym stanowiska ONZ, NATO oraz państw bloku wschodniego.	Uczeń: — przedstawia wpływ wybranych konfliktów na społeczeństwa zaangażowanych krajów, analizując zarówno bezpośrednie konsekwencje, jak i długofalowe zmiany społeczno-polityczne (np. ruchy antywojenne w USA, represje w krajach bloku wschodniego)
XXXV.7 Świat po II wojnie światowej. Uczeń Wschodzie opisuje przyczyny konfliktu na Bliskim Wschodzie	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm — zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminu konflikt żydowsko-palestyński — wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej	Uczeń: — wymienia przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich — przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael — przedstawia przyczyny i skutki	Uczeń: — omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości — opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego	Uczeń: — ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu — ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
------------------------------	----------------------	---------------------	-------------------	-------------	--------------------	----------------

				rewolucji islamskiej w Iranie		
XXXV.8 Świat po II wojnie światowej. Uczeń omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wskazać na mapie Chin oraz wymienić kluczowe postacie związane z przemianami po II wojnie światowej (np. Mao Zedong, Czang Kaj-szek). — wymienia podstawowe fakty związane z powstaniem Chińskiej Republiki Ludowej (np. rok 1949, zwycięstwo komunistów w wojnie domowej). — wymienia przynajmniej jeden ważny proces społeczno-polityczny, który miał miejsce w Chinach po II wojnie światowej (np. kolektywizacja, wielki skok naprzód).	Uczeń: — przedstawia główne założenia polityki Mao Zedonga po przejęciu władzy w Chinach (np. kolektywizacja rolnictwa, nacjonalizacja przemysłu). — wymienia i krótko opisuje dwa kluczowe wydarzenia w historii Chin po 1949 roku (np. wielki skok naprzód, rewolucja kulturalna).	Uczeń: — omawia wpływ polityki Mao na społeczeństwo chińskie, analizując zmiany społeczno-gospodarcze oraz ich konsekwencje (np. głód, represje polityczne).	Uczeń: — szczegółowo analizuje przyczyny i skutki kluczowych przemian w Chinach po II wojnie światowej, takich jak wielki skok naprzód i rewolucja kulturalna, oraz ocenia ich wpływ na gospodarkę i społeczeństwo.	Uczeń: — długofalowe skutki rządów Mao Zedonga dla Chin, w tym zmiany polityczne, gospodarcze i społeczne, oraz ich wpływ na późniejsze reformy (np. otwarcie Chin na świat)
XXXV.9 Świat po II wojnie światowej. Uczeń charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą;	Uczeń: — wymienić przynajmniej dwa kraje Europy Środkowo-Wschodniej, w których doszło do przemian	Uczeń: — krótko opisuje przyczyny przemian społeczno-politycznych w Europie Środkowo-Wschodniej, takie jak	Uczeń: — wymienia podstawowe przyczyny rozpadu ZSRR w 1991 roku (np. nacjonalizmy, kryzys gospodarczy,	Uczeń: — omawia międzynarodowe znaczenie upadku komunizmu i rozpadu ZSRR, w tym reakcje	Uczeń: — analizuje i porównuje i ocenia przemiany społeczno-polityczne w różnych krajach Europy

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1989–1991, z uwzględnieniem rozpadu ZSRS	- uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	społeczno-politycznych w latach 1989–1991 (np. Polska, Czechosłowacja). — wskazuje na mapie ZSRR i kilka państw, które powstały po jego rozpadzie (np. Rosja, Ukraina).	kryzys gospodarczy, ruchy opozycyjne i wpływ polityki Gorbaczowa (pierestrojka, głośność). —przedstawia przebieg przemian w dwóch wybranych krajach regionu (np. upadek muru berlińskiego w Niemczech, aksamitna rewolucja w Czechosłowacji).	nieudany zamach stanu) — omawia znaczenie rozpadu ZSRR dla Europy Środkowo-Wschodniej, wskazując na zmiany granic i nową sytuację polityczną (np. powstanie nowych państw, zmiany ustrojowe).	USA, państw zachodnich i NATO na zmiany w Europie. — ocenia skutki rozpadu ZSRR dla krajów postradzieckich oraz dla relacji międzynarodowych, uwzględniając problemy gospodarcze, konflikty etniczne i polityczne zmiany.	Środkowo-Wschodniej, wskazując na specyficzne cechy i różnice w procesie transformacji (np. aksamitna rewolucja vs. krwawe wydarzenia w Rumunii).
XXXV.10 Świat po II wojnie światowej. Uczeń przedstawia cele i główne etapy integracji europejskiej;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro – zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992) – podaje przyczyny integracji europejskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)	Uczeń: – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej	Uczeń: – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	Uczeń: – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
XXXV.11 Świat po II wojnie światowej. Uczeń opisuje najważniejsze przemiany kulturowe i	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi,	Uczeń: – zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965)	Uczeń: – zna datę buntów studenckich we Francji (1968)	Uczeń: – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60.	Uczeń: – omawia cechy charakterystyczne ruchów

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
społeczne po II wojnie światowej.	zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa	– identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI	– przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	– wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II – prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich	kontestatorskich i pacyfistycznych – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform soboru watykańskiego II
DRUGIE PÓŁROCZE						
XXXVI.1. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń przedstawia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezłomni (wyklęci)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna daty: referendum ludowego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947)	Uczeń: – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przytacza metody terroru stosowane przez komunistów	Uczeń: – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego	Uczeń: – podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – omawia przebieg odbudowy Warszawy – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu
XXXVI.2. Początki komunizmu w Polsce. Uczeń charakteryzuje postawy Polaków wobec nowych władz, z uwzględnieniem różnych form oporu.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie „żołnierze niezłomni”	Uczeń: – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Witolda Pileckiego, Danuty Siedzikówny „Inki”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN),	Uczeń: – przedstawia realia funkcjonowania podziemia niepodległościowego	Uczeń: – ocenia postawę żołnierzy wyklętych – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	programowej w zakresie poniżej 30%.					
XXXVII.1 Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń przedstawia system terroru stalinowskiego i przemiany ustrojowe, gospodarczo-społeczne i kulturowe w okresie stalinizmu;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (1948), przyjęcia Konstytucji PRL (1952)	Uczeń: – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r	Uczeń: – przedstawia okoliczności powstania PZPR – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła	Uczeń: – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu – przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego
XXXVII.2 Stalinizm w Polsce i jego skutki. Uczeń wyjaśnia przyczyny i skutki poznańskiego czerwca 1956 r. oraz znaczenie wydarzeń październikowych 1956 r.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – prezentuje okoliczności dojścia W. Gomułki do władzy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: poznański Czerwiec, – zna daty: wydarzeń poznańskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956),	Uczeń: – wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.	Uczeń: – identyfikuje postać Romka Strzałkowskiego – omawia proces odwilży	Uczeń: – ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń poznańskich
XXXVIII.1 Polska w latach 1957–1981. Uczeń opisuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i formy uzależnienia od ZSRR	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy	Uczeń: – wskazuje głównych przywódców PRL w latach 60. i 70. (np. Władysław Gomułka, Edward Gierek). – wymienia przynajmniej jedną	Uczeń: – opisuje podstawowe zasady funkcjonowania systemu władzy w PRL, w tym rolę PZPR jako partii przewodniej. – wyjaśnia, w jaki sposób ZSRR wpływało	Uczeń: – szczegółowo opisuje system władzy w PRL w latach 60. i 70., wskazując na rolę PZPR, Rady Państwa oraz Sejmu jako instytucji fasadowych.	Uczeń: – analizuje przyczyny i skutki uzależnienia PRL od ZSRR – omawia skutki polityki Edwarda Gierka - zadłużenia zagranicznego,	Uczeń: – porównuje politykę Gomułki i Gierka oraz ich stosunki z ZSRR, oceniając, jak polityka wewnętrzna i zagraniczna PRL była

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	programowej w zakresie poniżej 30%.	formę uzależnienia Polski od ZSRR (np. obecność wojsk radzieckich, kontrola przez RWPG).	na politykę wewnętrzną PRL (np. poprzez obecność doradców radzieckich, interwencję w sprawy polskie)	— charakteryzuje formy uzależnienia Polski od ZSRR, takie jak ingerencje w politykę wewnętrzną, gospodarka centralnie planowana i współpraca militarna (Układ Warszawski).	modernizację gospodarki i uzależnienie od ZSRR w sferze ekonomicznej i politycznej.	podporządkowana Moskwie.
XXXVIII.2 Polska w latach 1957–1981. Uczeń charakteryzuje realia życia społecznego i kulturalnego, z uwzględnieniem specyfiki czasów gomułkowskich i gierkowskich	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wymienia podstawowe aspekty życia codziennego w PRL w czasach gomułkowskich i gierkowskich (np. problemy z zaopatrzeniem, codzienne trudności). — wymienia przynajmniej jedną ważną postać kultury popularnej z czasów PRL i opisuje jej wpływ na społeczeństwo (np. znany aktor, muzyk)	Uczeń: — opisuje różnice między życiem społecznym i kulturalnym w czasach gomułkowskich i gierkowskich, wskazując na zmiany w codziennym życiu obywateli (np. wprowadzenie kartkowego systemu zaopatrzenia, wzrost konsumpcji). — przedstawia charakterystyczne cechy życia kulturalnego w PRL w latach 60. i 70., takie jak rozwój sztuki i muzyki, oraz rolę mediów państwowych (np. telewizja, radio).	Uczeń: — wyjaśnia wpływ polityki kulturalnej na społeczeństwo, zwracając uwagę na cenzurę i kontrolę artystów oraz wpływ propagandy (np. tzw. „cenzura prewencyjna”).	Uczeń: — porównuje zmiany w realiach życia społecznego i kulturalnego w PRL w czasach gomułkowskich i gierkowskich, wskazując na kluczowe różnice i kontynuacje (np. zmiany w polityce mieszkaniowej, rozwój kultury masowej).	Uczeń: — analizuje i ocenia wpływ polityki gomułkowskiej i gierkowskiej na różne aspekty życia społecznego i kulturalnego w PRL
XXXVIII.3 Polska w latach 1957–1981.	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń przedstawia i umiejscawia w czasie różnorodność przyczyn kryzysów społecznych w latach 1968, 1970, 1976 i ich konsekwencje	- nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	— wymienia daty i podstawowe wydarzenia związane z kryzysami społecznymi w latach 1968, 1970 i 1976. — wskazuje jedno źródło przyczyn kryzysu społecznego w jednym z wymienionych lat (np. podwyżki cen).	— przedstawia przyczyny kryzysów społecznych z lat 1968, 1970 i 1976, podając przykłady przyczyn dla każdego roku (np. zwiększenie cen żywności, działania represyjne). — opisuje skutki kryzysów społecznych w latach 1968, 1970 i 1976, takie jak zmiany polityczne, społeczne i ekonomiczne (np. zwiększenie niezadowolenia społecznego, represje).	— omawia konkretne wydarzenia związane z każdym kryzysem, takie jak strajki, protesty, i opisuje reakcję władz (np. wprowadzenie stanu wojennego, brutalne tłumienie protestów). — przedstawia bezpośrednio konsekwencje kryzysów społecznych, takie jak zmiany w polityce wewnętrznej, represje wobec opozycji, zmiany w strukturze rządu.	— omawia skutki kryzysów dla społeczeństwa i polityki, wskazując na długofalowe efekty, takie jak zmiany w kierunku polityki PRL, wpływ na ruchy społeczne i opozycję (np. rozwój „Solidarności”).	— przeprowadza analizę przyczyn, przebiegu i skutków kryzysów społecznych w latach 1968, 1970 i 1976, pokazując jak te kryzysy wpłynęły na długofalowe zmiany polityczne, społeczne i gospodarcze w PRL.
XXXVIII.4 Polska w latach 1957–1981. Uczeń wyjaśnia znaczenie roli Kościoła katolickiego dla stosunków politycznych i społecznych.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wskazuje na jedną z form działalności Kościoła, która miała wpływ na życie społeczne (np. organizowanie pielgrzymek). —wymienia jedną ważną postać z Kościoła katolickiego, która miała znaczenie w PRL (np. papież Jan Paweł II).	Uczeń: — Omawia jeden przykład konfliktu między Kościołem a władzami PRL oraz jego konsekwencje (np. represje wobec duchowieństwa). — przedstawia znaczenie wizyty papieża Jana Pawła II w Polsce w 1979 roku i jej wpływ na społeczeństwo i politykę.	Uczeń: — omawia relacje między Kościołem katolickim a rządem PRL, zwracając uwagę na okresy napięć i współpracy oraz ich wpływ na politykę wewnętrzną.	Uczeń: — analizuje wpływ Kościoła katolickiego na zmiany społeczne i polityczne w PRL, wskazując na kluczowe wydarzenia i działania Kościoła, które miały znaczący wpływ na społeczeństwo (np. list do biskupów niemieckich, obchody Millenium chrztu Polski)	Uczeń: — ocenia długofalowy wpływ Kościoła katolickiego na procesy polityczne w PRL i po 1989 roku, analizując, jak Kościół przyczynił się do transformacji politycznej i społecznej w Polsce.

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
XXXVIII.5 Polska w latach 1957–1981. Uczeń opisuje narodziny i działania opozycji politycznej w latach 1976–1980.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR) – identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r. – zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)	Uczeń: – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne
XXXVIII.6 Polska w latach 1957–1981. Uczeń przedstawia wpływ Jana Pawła II na przemiany społeczne i polityczne	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wymienia podstawowe daty i wydarzenia związane z wizytami Jana Pawła II w Polsce. – wskazuje jedno podstawowe działanie Jana Pawła II, które miało wpływ na społeczeństwo (np. organizowanie mszy, przemówienia).	Uczeń: – pisuje znaczenie wizyt Jana Pawła II w Polsce, wskazując na ich wpływ na społeczeństwo i politykę w latach 1979 i 1983. – omawia jeden z kluczowych tematów poruszanych przez Jana Pawła II w czasie jego wizyt i jego wpływ na społeczeństwo (np. temat solidarności, wartości chrześcijańskie).	Uczeń: – opisuje wpływ wizyty Jana Pawła II na zmiany w społeczeństwie PRL, wskazując na konkretne reakcje społeczne i polityczne (np. wzrost popularności „Solidarności”).	Uczeń: – analizuje wpływ przemówień papieża na kształtowanie postaw społecznych i politycznych, omawiając konkretne fragmenty jego wypowiedzi oraz ich odbiór w PRL (np. „Niech zstąpi Duch Twój”).	Uczeń: – omawia długofalowe efekty wizyt papieża na życie polityczne i społeczne w PRL oraz analizuje, w jaki sposób te efekty wpłynęły na późniejsze wydarzenia w Polsce, takie jak upadek PRL i zmiany w 1989 roku.
XXXVIII.7 Polska w latach 1957–1981.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń:	Uczeń: – wyjaśnia, w jaki sposób władze

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków sierpniowych w 1980 r. charakteryzuje ruch społeczny „Solidarność	programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	okupacyjny, 21 postulatów „Solidarność”, NSZZ „Solidarność” – zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980)	sierpniowe, porozumienia sierpniowe – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarność” – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych	– zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarność” – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.	komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją
XXXIX.1 Dekada 1981–1989. Uczeń wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego konsekwencje.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie – zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981)	Uczeń: – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	Uczeń: – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie	Uczeń: – zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popietuszki (1984) – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego	Uczeń: – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce
XXXIX.2 Dekada 1981–1989. Uczeń przedstawia postawy Polaków wobec stanu wojennego, analizuje fenomen oporu społecznego	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wskazuje na jedną formę oporu społecznego wobec stanu wojennego (np. strajki, ulotki)	Uczeń: – opisuje ogólne postawy Polaków wobec stanu wojennego, wskazując na różne reakcje społeczeństwa (np. wsparcie i opór).	Uczeń: – omawia, jak stan wojenny wpłynął na życie codzienne Polaków, oraz jakie były bezpośrednie konsekwencje dla różnych grup społecznych (np. zmniejszenie wolności,	Uczeń: – analizuje postaw Polaków wobec stanu wojennego, uwzględniając różne perspektywy i wpływ na społeczeństwo (np. zróżnicowanie postaw w miastach i na wsi).	Uczeń: – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
				represje wobec działaczy		
XXXIX.3 Dekada 1981–1989. Uczeń wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia „okrągłego stołu”, przedstawia jego głównych uczestników i opisuje postanowienia	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy – zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)	Uczeń: – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – przedstawia następstwa wyborów czerwcowych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/„gruba kreska”, ustalenia z Magdaleny – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989) – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu	Uczeń: – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego
XL.1 Narodziny III Rzeczypospolitej. Uczeń opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997;	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny – wymienia reformy przeprowadzone w 1999 r. – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej	Uczeń: – omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze” – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski	Uczeń: – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r.
XL.2 Narodziny III Rzeczypospolitej. Uczeń charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne, gospodarcze i	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy	Uczeń: – wymienia podstawowe zmiany społeczne, polityczne, gospodarcze i kulturowe w Polsce w latach 90. (np. zmiana	Uczeń: – przedstawia dwa główne przykłady reform gospodarczych lat 90. (np. liberalizacja rynku, prywatyzacja przedsiębiorstw)	Uczeń: – opisuje przyczyny napięć społecznych lat 90., takie jak skutki reform, różnice w poziomie życia, oraz ich wpływ na społeczeństwo (np.	Uczeń: – analizuje zmiany społeczne i polityczne w Polsce w latach 90., wskazując na ich długofalowe konsekwencje dla kraju (np. kształtowanie się	Uczeń: – ocenia długofalowe efekty reform gospodarczych, politycznych i kulturowych lat 90., wskazując na złożone związki między

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
kulturowe lat 90.; 3) wyjaśnia przyczyny napięć społecznych.	programowej w zakresie poniżej 30%.	rządu, reformy polityczne).	— wskazuje czynniki, które przyczyniły się do napięć społecznych w Polsce w latach 90. (np. reforma emerytalna, trudności w adaptacji do gospodarki rynkowej).	bezrobocie, inflacja, trudności w przystosowaniu się do nowych warunków).	demokracji, zmiany w strukturze społecznej).	reformami a sytuacją gospodarczą (np. wpływ reform na rozwój sektora prywatnego, zmiany w strukturze dochodów).
XLI. 1 Miejsce Polski w świecie współczesnym. Uczeń ocenia znaczenie przystąpienia Polski do NATO w 1999 r.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska — zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne — przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE — omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	Uczeń: — wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE — przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE — wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO	Uczeń: — wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka — określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej	Uczeń: — ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE — opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem — wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO
XLI. 2 Miejsce Polski w świecie współczesnym. Uczeń ocenia znaczenie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 r.	Uczeń: - nie opanował treści podstawy programowej w zakresie wymagań na ocenę dopuszczającą; - uczeń opanował treści podstawy programowej w zakresie poniżej 30%.	Uczeń: — wymienia podstawowe informacje dotyczące przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (np. data przystąpienia, główne cele).	Uczeń: — wskazuje przyczyny i skutki przystąpienia Polski do Unii Europejskiej — przedstawia dwie korzyści, jakie Polska uzyskała dzięki członkostwu w UE, i opisuje ich wpływ na życie codzienne (np. fundusze strukturalne, swobodny przepływ osób)	Uczeń: — przedstawia i analizuje co najmniej trzy wyzwania związane z członkostwem Polski w UE, w tym wpływ na gospodarkę i społeczeństwo (np. regulacje środowiskowe, integracja z rynkiem pracy).	Uczeń: — ocenia wpływ kluczowych korzyści z członkostwa Polski w UE na rozwój kraju, w tym na politykę regionalną, gospodarkę i życie społeczne, prezentując konkretne dane i przykłady (np. rozwój miast dzięki funduszom unijnym, poprawa jakości życia).	Uczeń: — ocenia wpływ członkostwa Polski w UE na rozwój kraju, uwzględniając różne aspekty (gospodarcze, społeczne, polityczne) oraz porównuje te korzyści z innymi krajami członkowskimi (np. efekty funduszy unijnych, zmiany w standardach życia).

Obszar-wymaganie szczegółowe	Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
---	---------------------------------	----------------------------	--------------------------	--------------------	---------------------------	-----------------------